

Előfizetési díj:

Egész évre 4 frt. Félévre
2 frt. Negyedévre 1 frt.
Egy szám ára 10 kr.

Hirdetmények:

3 hasábos petsor egyszer
9 kr. többszöri hirdetésnél
7 kr. Bélyegdíj 30 kr.

Nyilt-tér petít sora 12 kr.

ZALAMEGYE

társadalmi, közművelődési és gazdasági hetilap.

A lap
szellemi és anyagi részét
illető közlemények a szer-
kesztőséghez küldendők.

Bérmertetlen leveleket csak
ismert kezeztől fogadunk el.

Kéziratokat nem küldünk
vissza.

A „Zalamegyei gazdasági egyesület“, a „Zala-eggerszegi ügyvédi kamara“, a megyei községi- és körjegyzők, a „kanizsai és novai járási községi és körjegyzők egylete“-nek hivatalos közlönye.

Mejelenik minden vasárnap.

1899.

Újra átléptük küszöbét egy új évnek!

Ha egy új, vagy előttünk eddig ismeretlen házbá lépünk, bizonyos fokumegilletődés lép meg s pillanatra, bár önkénytelenül is, kifejezzük tiszteletünket belsőnkben úgy, mint külsőleg.

A még ismeretlen, de már előttünk álló időt, az 1899-iki évet is a megilletődés tiszteletével kell köszöntenünk. Annyival inkább, mert ez az esztendő egy nagy időszaknak a záróköve, a tizenkilencedik századnak utolsó lát-szemeiből való, egy sirbahanyatló századnak a szemfedője.

Megvan tehát neki ez az érdekessége a többi évek között. Ha egyébként nem, legalább hát ezért legyünk mi is érdeklődéssel iránta.

Köszöntsük mi is illő tisztelettel ezt az új évet, s kérjünk tőle számunkra valami jót.

Óh mennyi mondani valónk, mennyi kérni valónk van az újesztendőtől!

Vajjon eltaláljuk-e, mit kérjünk, hogy sokat se kérjünk s mégis mindent megkapjunk, a mire szükségünk van!

Persze könnyen tudnánk mi kérni, ha politikusok volnánk, kivált a mostani körülmények között; hamar a szeg fejére üténk s az újesztendőtől és az Istentől azt kérnők a költővel együtt: „Teremtsd újjá ezt a magyar hazát“.

De, én legalább részemről, nem vagyok tisztában, szabad-e nekünk így politizálni? Hagyjuk tehát ezt. Kérjünk tehát egyebet. Kérjünk csupán az egyes emberek számára egy kis reformációt, mondjuk pl., hogy adjon az Isten nekünk *becsületet*. Talán nem ismeretlen ez a fogalom. Nem vagyok biztos benne. Lefordítom tehát magyar nyelvre. Azt jelenti ez a szó, hogy *egyenestelenség, nyílt őszinteség*.

Ez a tulajdonság a magyarnak egyik legsarkalatosabb vonása. Ezer esztendő nemzetformálódásában, mint világítótornyot, látják ezt a tulajdonságát idegen népek is, s le nem tagadhatják.

A „Zalamegye“ tárcája.

Tíz-parancsolat.

— A „Zalamegye“ eredeti tárcája. —

Kedves Rokon!

Azt óhajtja, hogy férjhezmenetele előtt férfitől is nyerjen tanácsot. A nők már telerakták fejcséjkét oktatással: szeretné, ha egy tapasztalt férfi véleményét is hallaná. Egyenesen arra hív föl, hogy irjam le a házassági tíz-parancsolatját, amit úgy a férjnek, mint a feleségnek szigoruan meg kell tartani.

Köszönöm, nagyon köszönöm, kedves bizalmát. Nehéz dolgot kíván tőlem, mert tíz-parancsolat készítésére mózesi talentum kell. A ki tehát a házassági tíz-parancsolatot meg akarja írni, annak először is Mózesnek kellene lennie. Erre pedig nem örömet vállalkoznak a férfiak, mert — amint igen jól tudhatja, kedves Rokon — Mózes maga csak messziről látta az Igéret-földjét, de nem juthatott bele.

Mindamellett én megpróbálom teljesíteni óhaját minden mózesi talentum nélkül is. Csupán annyit kérek, amennyit Mózes is megengedett magának, hogy a tíz-parancsolat megszerkesztése előtt hadd elmélkedjem egy kissé a házassági viszonyokról. Ugy-e ennyit meg fog engedni?

A házasság létoka nem csupán természeti ösztönökön alapszik, hanem egy magasabb, ideálisab természetű bölcsesélet akaraton is: az *éne* fönmaradásának akaratan. Mindnyájan azt akarjuk, hogy a mi szemeinknek örökre való lezáródásával a mi lényünk ne pusztuljon el, ne enyészék el, hanem legyen annak halhatatlansága a vérünkben való vében. Mivel azonban az *éne* halhatatlanságának ehhez a fönleges érvényítéséhez maga az egy *éne* (vagy amint megsokotottan mondjuk: az egyén) nem elégséges, a kényszerűség hozza magával, hogy az

Mondhatják, hogy barbár, hogy boszorkányoktól származott nép, hogy hülye és gyenge, meg sem tud ülni a lovon, el sem bírja a kardot; ráfoghathják hogy gyáva; de azt már el kell ismerniök, hogy nyílt és őszinte; azt rá nem vehathják, hogy alattomos, bújkáló. Mert azok a vezetők kik a történelmnek táplálékául valának, azok az összesnek erejét egyesítik vala magokban.

Csudálatos, hogy ebben a mi időnkben, társadalmunkban és közéletünkben annyi panaszt hallunk ez ellen az ősi jellemvonás ellen, s ha kinyitjuk a szemünket, magunk is láthatjuk sok visszasságát ennek a színek.

Nem akarok én egyes példákat felhozni az egyes körökből. Mondhatnám, hogy a dús gazdag ember farizeusként sopánkodik a szegénység miatt, s a koldus hetvenkedik ríktó rongyában; a földműves elszántja szomszédja földjét és eltagadja; az iparos fénymázzal takarja el a meg nem varrt feslést; a kereskedő angol szövet gyanánt árulja a brassói posztót, francia konyak gyanánt a gabona-pálinkát, vizet önt a borba s mérget a pálinkába. S mondhatnám, hogy a falusi bíró vagy bakter választáskor elaltatják lelkiismeretüket az emberek; — de nem mondom, mert ugyis tudja mindenki.

Csak azt mondom, hogy az érzést és gondolatot eltagadja a szó, s a szót meghazudtolja a tett.

Valami gonosz szél fúttak, s el akarja oltani azt a fényt, mely röpünk lelkeben világolt. Már kezd kihálni a magyar ember lelkéből is az az egyszerű őszinteség, az az egyenes nyíltság, mely őt jó és balsors háborúban vezette, s melyet — sajnos, már csak ősi erénynek nevezhetünk.

Mintha a tölgyfából nádszal lett volna, inog, hajlong jobbra-balra minden egyes embernek az akarata, bujkál a vihar elől s kifeszíti a mellét a szunyognak.

Vajjon csak úgy véletlenül maga-magától változik-e meg az embernek a természete? Vagy a kényszerűség változtatja meg? Vagy tanulékonyságból, a szomszéd szokása hat reá? Nem tudom. Lehet, hogy mind a három.

egyik nembeli *éne* megkeresi a másik nembeli *éne*-t és a teremtői gondolat érvényesítéséhez előáll a *éne*, (a pluralis majesteticus) a házasság.

A magyar nyelv igen találon fejezi ki ezt a viszonyt a házasságban élő nő nevével: *feleség*. Az van ebben, hogy a nő a férfinak, a férfi *éne*-jének, egyéniségének fele; csak ezzel együtt képes érvényesíteni az egyén folytatását, megújodását célzó teremtői akaratot; csak vele lesz *egy egészség*. Milyen gyönyörűen fejezi ki ezt is a magyar nyelv bölcsesélete ereje, mikor azt mondja, hogy egygyé-lettek, egyesültek, egybekeltek.

De nagyon nem mélyedek bele a filozofálásba; csak annyit mondok, hogy mindebből kifutunk: minő teremtés-bölcsesélet alapon nyugszik a házasság.

A szokásjog nálunk az, hogy az *éne* kiegészítéséhez a másik *éne*-t a férfi keresi meg. Fájdalom: ennek a keresésnek a mai világban nagyon sok vezető fonala van. Azt hiszem, az előtt is volt elég. Pedig tulajdonképen csak egyetlen egy igazi, csalahatlan vezető aranyzála van: az *éne*-ek rokonsága, a két szív: egy dobbanás, a két lélek egy gondolat. Csak ezzel a vezető szállal lehet megtalálni az *éne* számára az iker-lelket és iker-testet. Mert az *éne* másik *felének*, a *feleségnek* keresése csak akkor vezet célhoz, ha megtaláltuk az iker-testet és iker-lelket, amely a házassélet magasatos, eszményi rendeltetésére: az *éne* folytatására, halhatatlanságára *egygyé* tud lenni vagyis a maga *éne*-jével teljesen bele tud olvadni a kiegészítő részt kereső *éne*-be.

Ne higjjen, kedves Rokon, azoknak a meséknek, amiket a szív titkos megrebbenéséről, a találkozás pillanatában ébredt szerelemről a házassélet nagy rokonsági kötelekének szent és sirigtartó voltát nem ismerő poéták mondanak el a *keresés* tömkelegében tétovázva bolygó lelkeknek. Ez nagyon hamis fonál. Néha menyországba, igen sokszor pokolba vezet. Nagyon ritkán lehet ezzel megtalálni az iker-testben az iker-lelket is. Pedig mindakettő kell; de első sorban és mindenek fölött kell az iker-lélek.

A tenger vize tiszta, színe kék és íze sós. Beleömlik egy nagy iszapos folyam s három kilométernyire nyomja el a sót, sárgítja el a kékségét s piszkolja be tisztaságát. A tengernek a karaktere mégis megmarad, mert nagy és erős, nagyobb és erősebb, mint az a hitvány folyó. De ha ez a folyam véletlenül kétszerakkora, már hat kilométernyire önti bele szennyes levét s ha köröskörül ilyen zagya nagy folyamok rohanják meg, könnyen meglehet, hogy tulajdonsága elvesztése után még a nevét is elveszti ez a szerencsétlen tenger s a Kék vagy Feketetengerből Sárgatenger lesz.

Te tudod Uramisten, miféle eszközzel, milyen uton-módon segíthetsz bajunkon. Ezt Rád bízzuk. De kérve kérünk, add vissza, amit elvesztettünk ősi erényünkben, s ami még meg van, ne engedd, hogy kipsztuljon belőlünk.

Hallgass meg minket ez új év reggelén!

B. Gy.

A megyei központi választmány ülése.

A megyei központi választmány *Cserbán Károly* alispánnak, mint a központi választmány elnökének, elnöklése alatt december hó 29-én délután 3 óraker tartotta ülését.

A gyűlésnek egyedüli tárgya az 1899-ik évben az országgyűlési képviselő választók véglegesen összeállított állandó névjegyzékének a hitelesítése képezte.

A központi választmányhoz az egybeállított névsor ellen 17. felebbezés érkezett meg 88 választó jogara nézve még a szeptember hóban tartott gyűléséhez, amelyen 6. választót a választmány a választók névjegyzékébe felvett, míg a többit — hol a felvételt kérelmezték — elutasította, azokat pedig, akiknek felvétele ellen adatott be felebbezés, a választók névjegyzékében továbbra is meghagyta.

Az ülésen elnöklő alispán konstatalta, hogy a központi választmányok ily irányban történt határozata ellen a kuriához egyetlen fölfolyamodás sem adatott be.

A gyűlésen hitelesített névjegyzék szerint a választók száma az egyes választó kerületeknek következőleg oszlik meg:

a *tapolcai* választó kerületben 2.851, a *keszthelyiben* 2.848, a *szent gróthiban* 2.614, a *nagy-kanizsában* 4.194, a *zala-eggerszegiben* 3.623, az *alsó-lendvaiban* 2.656,

Fölteszem, kedves Rokon, hogy önben a kereső *éne* ilyen iker lelket talált. Akkor minden bizonynal boldogítan. is fogja őt, s ön is meg fogja találni az egyesülés boldogságát.

Azok, akik a házassélet praktikus eldalát szokták főképpen hangoztatni, igen sokat beszélnek a főzőkanálról, a sodrófüről, varrófüről s egyéb ilyen ártatlan gazdaszonyi szerszámokról. Ugy mondják, hogy ezek legyenek a feleséggé lett asszony fegyverei. Természetesen nem úgy értik, hogy támadó vagy védő eszközökül használja azokat, hanem úgy, hogy ezeknek a szerszámoknak ügyes forgatásával fölvertőzödnék, fölfegyverződnék azzal a bűvös erővel, mely az édes otthon megteremtéséhez szükséges. Egy kis részben talán igazuk lehet, de egészen, mindenben nem; mert láttam én már kitűnő gazdaszonyok mellett is holdogtalan házasságot, ha nem volt meg a rokonsági kötelek. Nem ám az a rokonsági kötelek, amit a törvénytudósok kodifikáltak, hanem amit az örök természet teremtői akarata megkíván.

Ne tekintse, kedves Rokon, pusztá paraszt-mesének azt, amit a magyar közszólás úgy fejez ki: *összeszkokás*; mert egyszerű nyelven ebbe van kifejezve az a rokonsági kötelek, mely a kölcsönös *szeretelet* megteremti s az együttlét minden pillanatával erősíti. Ez az összeszkokás csak rokon lelkek, iker-ének (egymáshoz való egyének) között jöhet létre.

Van elég házasság, amelyet nem azzal az ügynevezett mindenekelethető szerelemmel kötöttek meg, amelyet azonban az egymáshoz minden emésztőbb lángolás nélkül vonzó rokon-lelkeknek folyton fokozódó egymáshoz simulása, szelid egyesülése, sirig szétszakíthatatlan, hűséges viszonyú, szakadatlanul erősödő szeretetté érlett. Mig ellenben találkoznak az életben igen sok házassággal, melyet ugyancsak lángoló szerelemmel, az egymásért való epedésnek legyőzhetetlen delejes erejével kötöttek meg, amelyet azonban csakhamar holdogtalaná tett a kiábrándulás, a csalódás, az a keserű tapasztalat, hogy bensőbb megismerés után egyik sem találta meg az *éne*-jének

a bakszában 3.460, a letényeiben 2.368, a csáktornyaiakban 2.863, vagyis a kilenc választó kerületben az 1899-ik évre van összesen 27.472 választó, akik közül 124 a régi jog alapján, 22.505 a földadó alapján, 524 házbirokat alapján, 2.785 a jövődelmi adó alapján, végül 1.534 az értelmiség alapján vétetett fel a szavazók lajstromába.

A 124 választó alatt, akik a régi jog alapján vétettek fel a választók lajstromába, azokat kell értenünk, akik már 1875. előtt bírtak szavazati joggal és ezt a jogot az új választási törvény értelmében — jövődelmükre való tekintet nélkül — megtartották folytatóság is.

A Karácsonyfa egyesület ruhakiosztási ünnepélye.

Magasztos feladatot teljesít a karácsonyfa egyesület, amikor a kereszténység legfenségesebb ünnepét ünneppé teszi azok számára is, akikre az év többi napjaiban éppen nem mosolyog a szerencse; akik nap nap után kénytelenek szomorúan tapasztalni azt az áthidalhatlan ürt, amelyet közöttük a születés, a vagyon támaszt. S mily boldogító érzés fogja el szívüket ezen a szent estén, amikor mintegy feledni látszanak az élet keserűségét és örömkönyvek között szemlélik a gondos kezek által számukra készített karácsonyi ajándékot.

A kiosztási ünnepre megjelent az egész választmány, élén Ruzsich Károlyné elnökkel; szép számmal vett részt az érdeklődő közönség, mely örömmel jelent meg a magasztos ünnepen, hogy tanuja legyen annak az édes örömmel, mely a szegény gyermekek szívét betölti.

Az ünnepség karácsony estején délután 5 órakor vette kezdetét a csillogó karácsonyfával ékesített ovodai teremben; míg a másik teremben a ruhák voltak elhelyezve.

Az ünnepi szónok dr. Ruzsicska Kálmán kir. tanácsos, vármegyei tenfelügyelő volt, aki a választmány felkérésére az idén is szívesen vállalkozott erre a feladatra s a nála megszokott ékesszólással és meleg bensőséggel méltatta a kereszténységnek ezt az emlékezetes estejét; köszönetét fejezte ki a szegény gyermekek nevében a karácsonyfa egyesület választmányának ügybuzgó munkásságáért, valamint az egyesület minden tagjának, akiknek anyagi áldozata teszi tehetővé az ünnepély megtarthatását. Beszéde nem egy szemből csalt ki könnyűt.

Az eljénzéssel fogadott beszéd után következett a ruhakiosztás. Az egyesület 96 gyermeket ruházott fel teljesen; mindegyiknek jutott a ruhán kívül kalács, dió, alma és sütemény.

A felruházáshoz pénzbeli adománnyal voltak szívesek hozzájárulni: Preszler Gyuláné, Németh Györgyné, Erdős Gézané, Paukovics Györgyné, Krosetz Istvánné, Nemes Gyuláné, öz. Taly Rozália, Szidnay Fanni, öz. Szigethy Antalné 1—1 frt, Travnik Lajosné 1 frt 50 kr, Botfy Lajosné, Botka Jánosné, öz. Rotter Jánosné, Makray Sándorné, Dervarics Lajosné, Krosetz Gyuláné, Varga Vilmosné, és Kántor Pálné 2—2 frt, Házky Kálmán 2 frt 50 kr, Hantay Károly 3 frt, Balaton József, Handler Istvánné, dr. Mangin Károlyné, Skublics Jenőné, Skublics Zsigmondné, Königmajer János 5—5 frt, Vaszary Kólos herceg-prímás, dr. Jankovich László gróf főispán 10—10 frtot, és dr. István Vilmos 25 frtot; Kovács Károlyné (Csácsi u.) persely gyűjtése 4 frt 26 kr. Összesen 111 frt 26 kr.

Egyéb adományt küldöttek és pedig Botfy Lajosné almát, diót, Csertán Károlyné 4db. leány ruhát, Makray Sándorné szárított gyümölcsöt, almát, és diót, Makray Aranka 5000 drb. levél helyéget, Rutich Sándorné egy kabátot, Horáczek Jánosné almát, Czukelter Lajosné almát, öz. Pirity Jánosné süteményt, öz. Hubinszky Adolfné almát, diót, füget, Nagy Lászlóné almát, diót, süteményt, és 1 ruhát, Miszory Ignác almát, Bódy Józsefné kalácsot, Ruzsich Károlyné kalácsot, Medvési Gyula 1 pár fülbevalót, Lakatos Jánosné kalácsot, Paukovics Györgyné 6 db.

másik felét, a rokon leiket, az iker-ént. Megtévésztette őket az a káprázatos illúzió, amit (hogy a tartós alapokon nyugvó szeretettől jól megkülönböztessük) a bölcselői erővel disztigáló magyar nyelv *szerelemnek* nevezett el.

Bocsásson meg, kedves Rokon, most veszem csak észre, hogy én kissé talán messze is tévedtem. Még utóbb erősen gondolkodóba ejtem s talán vissza is riasztom attól a nagy és fontos lépéstől, melyet hova-hamarabb még kell tennie. Kegyed tulajdonképpen nem azt akarta tőlem megtudni, hogy micsoda vezető fonalat ragadjon kezébe, melylyel a boldog házasságot kapujához érhet, hanem azt, hogy mit csináljon a kapun belül. — Tulajdonképpen a házasságot tiz-parancsolatját óhajtottam tőlem.

Nos hát bocsásson meg ezt a tiz-parancsolatot én nem írom meg. Ezt azért nem jelentettem ki levelem elején, mert akkor levelemet el sem olvasta volna. Hanem most, miután elolvasta, mondok még valamit.

Ha még azok után, amiket a házassági viszony alapjáról és boldogságának alkotó elemeiről elmondottam, tiz-parancsolatot is kíván: azt tanácsolom, hogy forduljon egy más férfhoz: aki esetleg a boldogság utáni vándorlás földjének Sinai hegyéről néz szomorú merengéssel az Igéret-földje után, s talán éppen azon töpreng: hogyan lehetne valami kodexszel oda bejutni. Az majd fog irni önnek igen sok okos paragrafust, s azt mondja, hogy az a tiz-parancsolata a házasságnak. Még azt is fogja tanácsolni bizonyosan, hogy azt — miképp egykor Mózes tette — véssé köztáblára. Hát jól van! Én is azt mondom, hogyha kap ilyen tiz-parancsolatot valahonnan, véssé köztáblára! De ezt a tanácsomat még megtoldom valamivel. Azzal, hogy — ha a házasságot kapuján a rokonlelkek, az iker-lelkek kötelekkel lép át — a köztáblát mindjárt a kapuban vágja földhöz, mert akkor teljesen fölösleges. Ha pedig nem ilyen kötelekkel lép be a kapun: akkor is vágja földhöz; mert egy fabatkát sem fog érni.

fej kendőt, Fangler Mihályné kalácsot, kiflit, Krosetz Istvánné kalácsot, almát, Stefanetz József almát, diót, süteményt, Varga Vilmosné kalácsot, dr. Czinder Istvánné 2 öltöny ruhát, 3 pár cipőt, almát, süteményt, kalácsot, Farkas Mártonné almát, Thassy Lajosné kalácsot, Zimicz Ferencné süteményt, almát, Bita Károlyné süteményt, Erdős Gézané egy öltözet ruhát, Kummer Gyuláné süteményt, Thassy Kristófné almát, Tikk Józsefné kalácsot, Ferenczy Józsefné almát, Vízgy Gyula kalácsot, Szentiványi Sándorné almát, cukrot, Halvax Mátjáné kalácsot, Boros Imréné almát és diót, Péterfi Sándorné 6 db. kendőt, Németh Gábor kalácsot, diót, Csoknyay Jánosné kalácsot, Krosetz Gyuláné diót, Handler Istvánné almát, Goldfinger Jánosné kalácsot, Taly Rozália kalácsot, almát, Lázár Antalné kalácsot, Arvay Lajosné kalácsot, almát, diót, Marton Lászlóné kalácsot, almát, Kovács Károlyné kalácsot, kiflit, Vágó Jánosné kalácsot, kiflit, Monschek Ágostonné süteményt, almát, diót, Kovács Lászlóné kalácsot, Bolla Ferencné kalácsot, Remm Józsefné kalácsot, Szentgyörgyi Dezsőné kalácsot, Skublics Jenőné kalácsot, kiflit, almát.

Egy-egy fiu ruha varratását elvállalni szívesek voltak: öz. Isoó Alajosné, Krosetz Gyuláné, Szirmay Béláné, Varga Vilmosné, Hrabovszky Fióriné, Skublics Imréné, öz. Handler Istvánné (2), öz. Hubinszky Adolfné, Kasztor Sándor (2), Hajik Istvánné, dr. Czinder Istvánné, dr. Mangin Károlyné (2), dr. Szigethy Elemérné, öz. Szigethy Antalné, dr. Kele Antalné, Udvardy Vincéné, Hangay Gézané, Ferenczy Józsefné, Lányi Kálmáné, Trsztyánszky Ödönne, Fitos Martonné, Páukovich Györgyné, Rigó Ferencné, Botka Jánosné, dr. Csák Károlyné, Thassy Kristófné, Skublics Jenőné (2), dr. Ruzsicska Kálmáné, Krosetz Istvánné, Udvardy Ignácné, Gernya Lászlóné, Skublics Zsigmondné (2), Arvay Lajosné (2), Tóth Gyuláné, Sperlágh Gézané (2), dr. Bardió Ferencné, Bogvay Elemérné, Szalay Lászlóné, dr. Fritz Józsefné, Dervarics Lajosné, Kummer Gyuláné, öz. Taly Rozália, Antal Béláné, Stefanetz Józsefné, öz. Csesznák Sándorné, öz. Léránt Lászlóné, öz. Unger Domokosné, Bolla Ferencné, Staniszlavszky Adolfné (2), öz. Erdős Gézané, Veisz Tivadar (2).

Egy-egy leányruha varratását elvállalni szívesek voltak: Rutics Sándorné, dr. Felber Arthurné, Czill Mariska, Gaszta Teréz, Hajmássy Imréné, Pásztor Károlyné, Köhler Edéné, Kocsis Sándorné, Szentgyörgyi Dezsőné (2), Gresz Paula, Lázár Ilonka, Gynk Ilka, Cséber Mari, Violla N., Tölly Erzsé, Gondy Katicza, Réfy Irén, Sötét Erzsé (2), Szalay Lujza, Rosenkráncz Erzsé, Goldfinger Marcsa, Major Lujza, Csupor Mariska, Németh Irén (2), Bohár Janka, Szabó Györgyné, Lónyay Mariska, Czill Marcsa, Farkas Marcsa (2), Mart Pálné, Keszly Mariska, Lakits Mariska, Kovács Mariska, Kocsis Mariska, Horváth Mariska, Pers Pálné (2).

Fogadják a nemesszüivű adakozók szíves adományaiért az egyesület őszinte köszönetét. Ruzsich Károlyné elnök. Dr. Kereszturi József jegyző.

Néprajzi rovat.

Még egy pásztori jelenet az Údvöztítő születésekor, Besenyő községben.

Tekintetes Szerkesztő Ur! Leirok én is egy karácsoni mysteriumot, mely Megváltónk születésének lelkesült várását, vagy a születés feletti örömtől jelképezi, ép úgy, mint a *Bethlehem-járás*. De, míg a B-járás mindennemű egész decemberre kiterjed, s már fejlődöttes alakokkal, mondókkal, énekkel, itt-ott humorizáló párbeszédekkel dramatizáló jelenetű nőtt ki, eredeti céljától kisebb-nagyobb eltéréssel, hogy ne mondjam — elfajulással, midőn már a kéregetésbe csap át, — s míg a Bethlehem járás országjárta általánosabb: addig ez a jelenet, amit én most leirok, a ritkábbak közé tartozik. A mi kis *Besenyő* falukban emberemlékezet óta szokásos ez, s tudtommal meg van még Zalamegye egynemely községében, de nem mindenütt:*) s a bethlehemi járással szemben ez kizárólag csak karácson előestéjén van divatban s a versmondókás bethlehemessel szemben néma pásztori jelenetnek volna nevezhető, mely annyival inkább mysterium.

Mielőtt azonban ezt leírnam, megjegyzem, hogy a karácsononálunk is olyan meleg családi ünnepély, mint a mil'ennek kell lennie az egész keresztény világban. Ott ül a családapa a nagy karos székben, közel a kemencéhez, s amint körültekint a vág cseméteken: sötét arcúddól elsimulnak szépen. "A gondos anyja jobbra balra rendez, a kisebbeket fűröszi, mossa, a nagyobbakkal az Údvözlőgyet és a Miatyánkot mondatja letérdepelve s a darabokra szelt kalácsot osztogatja köztük. A karácsonyfával nem is csinálnak nagy titkolódzást, egyszerre csak fölakasztják a gerendára s ott lóg rajta a sok apró portéka s néha egy rend ruha is, mert hideg van már. Minek is titkolni? látja a gyermek, hogy az édes anyja rakogatja a csecse-becséket, — de próbál elhitetni, hogy nem az anygal hozta! meg nem tudná ingatni a hitében! És igaz van neki. Mind az anygal hozta azokat. Nincs szeretőbb anygal az édes anyánál. . .

Atján a szomszéd, vagy jóbarát; a karosszék előbb nyomul s bor mellett beszélgetnek.

Ekközben az utcáról fülsiketítő zsvaj, zúgás, ostorcsattogás hallatszik. Nő ez az a pásztori jelenet, melyet következőleg ismertetek.

Nemsokára, amint beesteledik, egy pár suhauc fölkeresi a falu kanaszt, s kéri tőle a nagy kürtöt. Ez ha éppen nem beteg, vagy valami nem akadályozza, nem bolond, hogy odaadja, maga áll ki az utcára s fújja irtalmatlanul a nagy dudát. Ha ezt nem teheti is, de a kürtöt vissza nem tarthatja. Nagy tekintélyű gyermek, aki ezt megkapja. A kürtszóra összecsoódnak a szomszéd apróságok, mindenik vagy egy nagy kolomppal, vagy egy hátradurrantó ostorral. A kürt, a harang s az ostorpatogás

*) Kérjük az édeklődőket, szíveskedjenek beküldeni, mely községben van meg ez az alább leirt pásztori jelenet. Szerk.

zúgásával megindul a csapat, végigjárja az utcákat, de mire visszatér, mint a megnövekedett hógörgeteg, zúgó tábor lesz belőle. Több ostoros, több kürtös, s több-több harangos gyűl össze. E sikeres toborzás után mint egy rendszerré alakul a pásztori jelenet: külön a kürtösök és ostorosok, mint pásztorok, — elől a nagyobb falka, mindeniknek mellén egy-egy kolomp, s utána a tehen-bögést és a báránybögést. A nagy kanasztkürtöt alig bírja egy kis fiú, de komoly méltósággal emeli, s tudója szakadtából fújja. Legerősebb az ostorok szüntelen pattogása. S hogy a zaj nagyobb legyen, a falu kovácsa is veri az ütőt. Már egészen modern hangvegyűlék az, ha a *Tarnóczy* tüzoltó sippja is beleszól a dologba. A tüzoltók is belesipolnak, mondom, a hangzavarba, de csak elmaradoznak, mintha éreznék, hogy ez már ujkori szerszám. A zúgó körmenet eltart egy s néha két órához. Némely ház előtt, a hol tán többen vannak ben, megállnak egy-két percre demonstrálni. De semmi mondókájok nincs, és semmi nemű különös ruhát nem öltenek magukra. Végre közölök egyik tekintélyesebb alak, vagy éppen az éjjeli őr figyelmezteti őket, hogy most már takarodjanak haza. S ezzel vége a szónélküli, mégis zajos, de ártalmatlan ceremóniának.

Egyikünk, másikunk néha megjegyezte, hogy be kellene szüntetni ezt a csendháborítást, de jól meggondolva a dolgot, igaz okát nem lehet adni a megszüntetésnek: egy kis ártatlan mozgás az egész, no meg emlékeztető jel. — Ennek a ceremóniának, minthogy ilyen néma, eredetét és célját világosan nem tudjuk, de annyi mégis kivehető, hogy a pásztorokat éjjeli álmukból mintegy felkelti a Megváltó születésének mennyei szöze, s nyájaikat magok előtt hajtva, nagy csapatban mennek a bethlehemi járszól felé, nagy zajjal — üdvriadalommal.

Besenyői.

A soproni kereskedelmi- és iparkamara köréből.

I.

A Japánnal kötött kereskedelmi- és hajózási szerződés értelmében Japánba vitt áruink 1899. évi január hó 1-étől kezdve az új — 1897. évi március hó 26-án kelt — Japán általános vámtarifa tételei, illetve Japánnak a külállamokkal, nevezetesen Nagybritániával, Németországgal és Franciaországgal kötött tarifa-szerződésében megállapított vámok szerinti kezelésnek vettettek alá.

Ezenkívül ugyancsak 1899. évi január hó 1-én hatályba lépnek ama kedvezményes vámtételek is, melyek Japánba való kivitelünk számára az ezen állammal kötött kereskedelmi szerződésünkhöz tartozó pótegyezmény értelmében biztosítottak.

Mire az érdekelt körök figyelmét ezennel fölhívjuk. Sopron, 1898. évi december havában.

A kerületi kereskedelmi- és iparkamara.

II.

A szab. kir. pénzügyminiszter ama tapasztalt visszaélés folytán, hogy a megvámolás foganatosításáig magánraktárakban elhelyezett folyadékszerű áruk tulajdonosai a vámeljárásor konstaltál áruhiányt azzal indokolták, hogy az áru kifolyt vagy elpárolgott stb., a magánraktárak tekintetében követendő eljárás tárgyában 1897. évi március hó 15-én 4.060. sz. a. kiadott rendelet 16. § a alapján elrendelte, hogy az addig fennállott gyakorlat megszüntetésével ezenl bor, pálinka és kognac magánraktárakban egyáltalán nem raktározható, egyéb folyadékok pedig magánraktárakban csak oly föltételek alatt raktározható, hogy a tulajdonos a raktározott áru mennyiségében mutatkozó hiányért felelős és köteles egyuttal az összes vámdíjakat a raktárnyilatkozatokban megjelölt mennyiségű áru után megfizetni.

Miről az érdekelt körök ezennel értesítettek.

Sopron, 1888. évi december havában.

A kerületi kereskedelmi- és iparkamara.

Levél a „ZALAMEGYE“ olvasó közönségéhez.

Boldog újévet kívánunk tisztelt olvasóinknak!

Igy kívántuk ezt mi önzetlenül ezéltől 17 esztendővel is, mikor a „Zalamegye“ hetilapot megindítottuk avval a tiszta öntudattal, hogy megénk közönsége számára egy pártatlan közlőnyt szerkesztünk.

Jöndulatunk ezidáig nem változott. Valamint — szeretjük hinni — egyéb programmunkon sem történt helytelenítő változás.

Ezelőtt tizenhét évvel alakult volt e megyei székhelyen számot tevő elemekből egy tekintélyes bizottság. S ez a bizottság megalapította és megindította a „Zalamegye“ hetilapot, hogy legyen a vármegye székhelyén közlőnye a társadalmi, közművelődési és gazdasági ügyeknek.

A ki a lap vezetésére, erre a nem épen nyugalmas szerepre, közbizalomból vállalkozott, az említett három nagy pontu programnak szem előtt tartásával belevitte a lap szellemébe a közönség iránti jöndulatát, és mind végig megtartotta benne azt az elég szerencsés természetét, hogy soha sem egyes személyeknek, sem egyes csoportoknak uszályhordozója nem volt; sem egyesek, sem csoportok ellen soha támadást nem indított; sem jobbra nem kaecintott, sem balra nem hunyorított. Egyenes uton ment.

Milyen erepménnyel?

Ezt a *Zalamegye* olvasó közönségének kritikája alá bocsátjuk.

Nem is a hivalkodásból tesszük ezt az általános visszatekintést, csupán mint egy önön számon kérő szék elé járulunk önkény, mert jól esik megnyugodnunk a tiszta öntudaton. Nem abból a hivalkodásból, hogy mint

egy nagy eredménnyel megfuttatott pálya csúcsáról tekintünk vissza, nem. Az irás szavai szerint: »Nem hogy immár elértem volna a kelt, de igyekszem, hogy elérjem«, meggyenk kulturájának épületéhez ezután még több-több anyagot szándékozunk összehordani a Zalamegye segítségével.

S így legfeljebb ezután ha lesz egy kis változás a Zalamegye eddigi ismert munka körében. Ez nem helytelenítő változás, de ezt is jelezzük olvasóink előtt.

A lapnak eddigi tárgyköre: a társadalmi, közművelődési és közgazdasági ügyek, mint sarkalatos program pontok, továbbá a lap szelleme és karaktere megmarad változatlanul. De a terjedelmének növekedése, mint a múltban is láthatjuk, hogy egy iv helyett másfél ivel használtunk fel, úgy látszik, rendszeressé váltik, még ha egy kis áldozat árán is. Növekedik másodsor: a lap ereje is a jövőben, minthogy a dolgozó társak szaporodnak, főmunka társul pedig Borbély György állami főgymnasiumi tanár urat, lapunk eddigi munkatársát, nyertük meg, aki, mint az »Aranyosvidék«-nek több éven keresztül volt szerkesztője, az újságírásban kipróbált erő. Bővítésül terbe vettük, hogy adunk egy CSARNOK rovatot is, mintegy második rendű tárcát. — Uj programunk továbbá NÉPRAJZI ROVAT jelvétele is, melynek megtöltésével az ethonografia tudományát véltük szolgálni, s melyre egy pályadíj kitűzésével külön áldozatot sem sajnálunk. Egészen új bővítésünk végre az, hogy a heti politikai eseményeket rövid kiadványban — kritika nélkül — ismertetjük.

Nem újítunk legelőször azonban semmit a lap áránál. A lap ára marad, mint volt elejétől kezdve, évenként négy forint, s így lapunk legolcsóbb a vármegyei lapok között. Állami, községi, felekezeti tanítóknak, s községi és körjegyzőknek a jövőben is évi két forint kedvezményes áron adjuk.

Ezt a kis változást kívántuk tisztelt olvasóink előtt jelezni, gondolván, hogy ezzel még erősebbé fűzzük a bizalomnak azt a kapacitást, mely tizenhét esztendőig együtt tartott minket önzetlen munkálkodásunkban s az elismeréssel való támogatásban. Egyebekben maradunk a régiiek, mint azelőtt annyi éven át s

Boldog újévet kívánunk tisztelt olvasóinknak.

Helyi, megyei és vegyes hírek.

Lapunk jelen számát eddigi előfizetőink mindegyikének megküldjük. Akik továbbra lapunkat járattak nem akarják, azok szíveskedjenek ezt egyszerűen a lap visszaküldésével értesíteni, hogy a beszünetetés iránt intézkedhessünk.

Tisztelgés dr. Walliass Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszternél. Zala-Szent-Groth kiadottsága, melynek Koháry József városbíró vezetése mellett Berényi Jenő, Botly Péter, Pranger György, Saly János és Scholtz Károly voltak tagjai, tisztelgett dr. Walliass Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszternél abból az alkalomból, hogy az állam az ottani felekezeti iskolák helyébe állami elemi iskolát állít. A városbíró beszédében a város forró köszönetét fejezte ki, hogy az állami iskola felállításával rég táplált ohajuk valósul meg. A miniszter lekötelező szíveskedéssel fogadta a kiadottságot s válaszában kijelenté, hogy mindenkor legnagyobb öröme szolgál, ha szülővármegye kulturális ügyeit előmozdithatja. A kiadottság ugyan ezen alkalommal tisztelgett még Zsilinszky Mihály államtitkárnál, valamint Axaméty Lajos miniszteri tanácsosnál, a népközpont osztály vezetőjénél. Mindkét helyen a legszívesebben fogadtatásban részesültek.

A zalaegerszegi kaszinó rendes közgyűlését, mivel a december hó 28-án egybehívott közgyűlésre a tagok az alapszabályokban előirt számmal nem jelentek meg, f. hó 5-én délután 6-órakor tartja, amikor is a közgyűlés — tekintet nélkül a megjelenő tagok számára — határozatképes lesz. Ugyanezen ok miatt halasztotta el a korcsolyázó egyesület is közgyűlését december 29-éről január 6-ára.

Miniszteri elismerés. A földmivelésügyi m. kir. miniszter azoknak a gazdasági tudósítónak, akik e tisztviselőket az 1898-ik év leteltével legalább 20, vagy ennél régebbi idő óta viselik, közhasznú munkásságukért elismerő köszönetét fejezte ki. Vármegyénk területéről a miniszteri elismerő köszönetben részesült Könyvmayer János neszeleji földbirtokos, aki vármegyénk zalaegerszegi járásának 1876-óta állandó gazdasági tudósítója.

Jótekonyság. Dr. István Vilmos szombathelyi segéd-püspök a zalaegerszegi jótekonyság egyesületek között való kiosztás végett a város polgármesteréhez 250 frtot küldött, aki ebből az összegből 50 frtot a városi tisztviselő és szolgazemélyzet nyugdíjalapjára, 30 frtot a népkönyvtárnak, 25—25 frtot a karácsonyfaegyletnek, és önkényes tüzoltó egyesületnek, 20—20 frtot az iparos ifjak, kereskedő ifjak egyesületének, munkás egyletnek, nőegyletnek, kenyéregyletnek, a munkaképtelenné vált iparosok segélyegyesületének juttatott. Nevezett egyesületek elnökségei lapunk útján fejezik ki az áldozatkész főpap irányában hálás köszönetüket a kegyes adományért.

Pótválasztások megyei bizottsági tagságra. A decemberi közgyűlésen 12 kerületnek december 29-ére kitűzött pótválasztásának eredményéről következőleg számolunk be: a zala-szent-grothi választó kerületben megyebizottsági tagnak megválasztott dr. Mizner Antal, Kovács István és Fülöp Zsigmond, a pacsai kerületben Unsuz Lajos, a n.-kanizsai I. ker.-ben ifj. Oszterhuber László, a novaiában dr. Kovács Ferenc, a baksaiában Szép György, Takács János, Balázs Ferenc, monostor-apátságban Nagy Sándor, Sááry Gáspár, Szentmiklósy Gyula, a csesztregiben Balogh Emil, Kozma János, a bottornyaiban Ehrenreich Nándor, Kecskés Ferenc, a gelseiben Horváth Dezső, Szondy László, Király Elek, a köveskálaiában dr. Ságváry Jenő, a nagy-lengyeliben dr. Strausz Sándor.

A sümegi-vidéki gazdakör Szücs Zsigmond gazdakör elnöke mellett a sümegi tartotta évi rendes közgyűlését. Elnök üdvözölve a gazdakör megjelent

tagjait, beszámolt a kör egy éves működéséről, amelynek kimagasló pontját az amerikai szőlőtelep gondozása és a már működésben levő szőlőtelep létesítése képezte. — A gazdakör évi bevétele 772 frt 99 kr., kiadása 652 frt 88 kr. volt s így a pénztárban maradt 120 frt 11 kr. A körnek vagyona gépekben és egyéb gazdasági eszközökben 1048 frt 63 krt képvisel, amelyet 420 frt terhel. A számvizsgáló bizottság jelentéséhez képest Mojzer József gazdaköri pénztárnoknak a felmentvényt megadták. A kör 1899-ik évi programjába felvette az amerikai telep fejlesztését s e mellé európai szőlőtelep létesítését, hogy a zöld ojtáshoz szükséges vasszökevel rendelkezzen; ha a szükséges anyagi támogatást megkapja, állatkiállítás is rendez. A program megvalósítására 1115 frt 50 krt irányoztak elő, melyre 353 frt 58 krral rendelkeznek. A még hiányzó összeg fedeztetése végett segélyt kérnek a földmivelésügyi miniszteriumtól és az anyaezresülettől. — Az indítványok során elhatározták, hogy megkeresik Sümegh városát az amerikai telep berendezésének leszállítása tárgyában; mivel a telep első sorban a város lakosságának érdekeit szolgálja; továbbá megbizta a közgyűlés a gazdakör választmányát, hogy rendezzen a kör tagjai számára szőlészeti kirándulást a Balaton-vidék oly pontjaira, ahol a szőlőfelújítás munkája szép sikerrel járt, hogy így a gazdák a példából okulást és buzditást nyerjenek.

A nagy-kanizsai kaszinó évi rendes közgyűlését december 26-án tartotta Elek Lipót elnök elnöklété alatt, aki a tagokat melegen üdvözölve, a gyűlést megnyitja. Az elnöki megnyitó után Weiser József alelnök szólalt fel s megemlékezett Elek Lipót kiváló érdemeiről, melyeket 25 évi szakadatlan elnöki működésében szerzett s érdemeit — indítványára — jegyzőkönyvileg örökítették meg; majd az alelnök átnyújtotta a kaszinó tagjai által aláírt remek kivételű feliratot, melyben a tagok közszereplésben álló elnöküket üdvözölik s elismerésüket és hálájukat fejezik ki eddigi önzetlen és buzgó elnöki működéséért. — Végül az alelnök indítványára egyhangú lelkesedéssel elhatározták, hogy negyedszázados elnökük életnagyságú arcképét a kaszinó számára lefestetik. — Meghatva mondott Elek Lipót elnök hálás köszönetet az irányában megnyilatkozott óvációért, kérte a tagokat, hogy a jövőben is vele vállaltva működjenek közre a kaszinó felvirágoztatásán s az előtte oly kedvessé és felejtetelenné tett nap emlékére »Elek-alapítvány« címen 500 korona járadékot tessen le a kaszinó pénztárába azzal, hogy annak kamata felváltva a főgymnasium és felső kereskedelmi iskola egy, a magyar nyelvben legjobb előmenetelt tett növendék megjutalmazására fordítsassék. — Ezután dr. Rotschild Samu titkár olvasta fel jelentését, mely szerint a kaszinónak van 220 rendes és 27 kültagja. A titkári jelentés kapcsán vették tudomásul a számvizsgáló bizottság jelentését, mely szerint az 1898 ik évben a bevétel 7.155 frt 64 kr., a kiadás pedig 6.719 frt 65 kr. volt. — Az 1899-ik évi költségvetést 7.635 frt 99 kr. bevétellel és 7.350 frt 72 kr. kiadással irányozták elő. — A választás eredménye: Elek Lipót elnök, Weiser József alelnök, választmányi tagok: Blau Lajos, Ebenspanger Leo, Engländer Ottó, (pénztárnok), Fischer Sándor, Gelsei Guttman Vilmos, Grünhut Heinrich, Lövy Adolf (háznagy), Lövinger Ignác, dr. Neumann Ede, dr. Rotschild Samu (ügyész és titkár), Scherz Richard, dr. Schvarcz Adolf (háznagy), Sommer Sándor, dr. Stolzer Heinrich, Schvarcz Gusztáv, Unger Ullmann Elek, Vécsey Zsigmond és Weisz Tivadar. — Számvizsgálók: Blankenbreg Vilmos, Eisinger Heinrich, Goldstein Jakab.

Köszönetnyilvánítás. A zalaegerszegi népkönyvtár részére Csertán Károly alispán úr 10 frtot, Skublics Jenőné öngyűjtésére 5 frtot, a Chanuka-egylet felruházási költségeihez Berger Cecilia urnó 1 frtot volt szíves adományozni, — melyért köszönetét fejezi ki az elnök.

A sümegi kaszinó rendes közgyűlését dr. Lukonics Gábor elnök elnöklété alatt tartotta. Elnök a közgyűlést lelkes beszéddel nyitotta meg, mely után Sümegi Tivadar a számvizsgáló bizottság jelentését terjesztette elő, mely szerint az évi bevétel 867 frt 91 kr., a kiadás 506 frt 50 kr. volt s így a pénztármaradvány 361 frt 41 krt tesz ki. A közgyűlés a számvizsgáló bizottság jelentése alapján Risner Ferenc pénztárnoknak — ügybuzgó működéséért jegyzőkönyvileg elismerését nyilvánítva — a felmentvényt megadta. — A közgyűlés dr. Lukonics Gábor elnököt és dr. Kellemen Károly alelnököt — méltányolva eddigi sikeres, működésüket — a titkos szavazás mellőzésével egyhangúlag újból közfelkiáltással megválasztotta. A tolytatólagos választás eredménye: Risner Ferenc pénztárnok, Takács Zsigmond ügyész, Krisztinkovch József háznagy, Eles Károly jegyző, Cunya Sándor könyvtárnok. Választmányi tagok: Füzik Gyula, Sümegi Tivadar, Darnay Kálmán, Bánfi Alajos, Hladny János és dr. Biró József.

Az újévi üdvözlések megváltása címén Boschán Gyula ur 3 frtot küldött be szerkesztőségünkbe a polgári leányiskolai segélyegyesület részére; az összeget rendeltetési helyére juttattuk.

Eljegyzés. Vrana Frigyes mura-szent-keresztii földbirtokos eljegyezte Bódy Fanny kisasszonyt, a mura-szent-keresztii állami elemi iskola tanítónőjét.

Uj ügyvédi városunkban. Dr. Keresztury József az ügyvédi vizsgálatot letelve, ügyvédi irodáját legközelebb nyitja meg.

Kazánvizsgáló biztós. A kereskedelemügyi miniszter Vágó Bertalan szombathelyi kazánvizsgáló biztost a Vas- és Zalavármegye területén levő gőzkazánok ügyeinek ellátásával bízta meg.

Állatorvosi szaktanfolyam. A földmivelésügyi m. kir. miniszter a budapesti állatorvosi akadémián 1899 évi január 2-től január 16-ig egy újabb állatorvosi ismételő tanfolyamot tartat, amelyre vármegyénk területéről Dobrik Lajos zalaegerszegi ker. állami állatorvost és Kozár Manó novai járási állatorvost vette fel.

A nagy-kanizsai izr jótékony nőegylet farsangi mulatságát február hó 4-én fogja tartani.

Halálozás. Wolf Frigyes, Festetics Tassilo gróf titkárja, december hó 29-én életének 79-ik évében végelgyululás következtében elhunyt. A megboldogult felszabadító titkárja volt a Festetics grófnak. Hosszú és fáradhatlan buzgalmu szolgálata után a múlt évi január hó elsejével nyugalmába vonult. — Nagy részvét mellett temették el. Béke poraira!

A kereskedelmi kör társasvacsorája. A kereskedelmi kör az évi közgyűlésének mintegy záradékát képező vacsoráját december hó 26-án tartotta, a melyen a kör tagjai közül mintegy hatvanan vettek részt. A vacsora alatt mind végig a legderültebb hangulat uralkodott. A felköszöntők sorát a hivatalos elfoglaltsága miatt meg nem jelenhetett elnök helyett Deutsch Ferenc alelnök kezdte meg, éltetve a kör tagjait; dr. Ruzsicska Kálmán a választmány nevében az elnökségre, dr. Rosenthal Jenő dr. Ruzsicska Kálmánra, Rechnitz Sándor Balassa Benő titkárja, Balassa Benő Grész Károly háznagyra, Weisz Izidor dr. Gráner Adolf elnökre, Korányi Miksa dr. Rosenthal Jenő II-od háznagyra, Breisach Samuel Udvardy Ignácra, Udvardy Ignác az egészséges társulási szellemre, dr. Hajós Ignác a demokraciára s annak a társas vacsorán jelen volt tagjaira, dr. Ruzsicska Kálmán a kör tagjaira üritettek poharukat.

A nagy-kanizsai községi iskolaszék Eperjesy Sándor iskolaszéki elnöknek, mint a közigazgatási bizottság kiküldöttjének, elnöklété alatt tartott ülésében Bánkeovits Jánosné, Mátó Józsa és Animan János községi elemi iskolai tanítókat egyhangúlag megválasztottaknak és így véglegesítették jelentette ki.

Igazságügyi kinevezés. Az igazságügyminiszter Zefferovits János mármaroszszegeti törvénzki joggyakorlót a keszthelyi kir. járásbírószékhez aljegyzővé nevezte ki.

Athelyezés. Az igazságügyminiszter Szita Elek tapolezai járásbírószéki telegkönyvvezetőt a pécsi törvényhozásba, a vallás- és közoktatásügyi miniszter Fekete Géza mura-szent-keresztii állami elemi iskolai tanítót a gánicsai állami elemi iskolához helyezte át.

A tapolczai m. kir. vincellériskolában az évről vizsgálatot Engelbrecht Károly szőlészeti és borászati felügyelőnek, mint a földmivelésügyi miniszterium kiküldöttjének, elnöklété alatt szép számú közönség részvétele mellett tartották meg. Az 1898-ik évi tanfolyamot 33 növendék végezte el, még pedig a legjobb sikerrel; a növendékek a hozzájuk intézett szakkérdésekre általában a legjobb feleleteket adták. A tanfolyamon Tass Antal igazgató a szőlészeti és borászati phylloxera elleni védekezéssel, Suly Antal szőlészeti és borászati felügyelő a gyümölcs- és fatermesztést és borászatot, Begleiter József szőlészeti és borászati felügyelő a számtant és mértant. A vizsgálat befejezésével a miniszteri kiküldött elismerését és köszönetet fejezte ki az iskola igazgatójának és az előadó tanároknak a jól sikerült vizsgálat eredményéért.

Névmagyarosítás. Dr. Rotschild Samu nagy-kanizsai ügyvéd kiskorú gyermekei: József, Rozália, István és Jolán — nevüket belügyminiszteri engedéllyel »Bartó«-ra változtatták.

Irányváltoztatás. A Nagy-Kanizsán megjelenő »Zala« című politikai és vegyes tartalmú, hetenként kétszer megjelenő lap, karácsonyi számban kijelenti, hogy újévtől kezdve — felhözött indokai alapján — nem követi a kormányt, hanem pártontkivüli álláspontot foglal el s az eszmék, elvek-harcát a valódi szabadságvesztés magasabb, tisztább, eszményibb színvonalán iparkodik megtartani.

Műkedvelői szini előadás. Zala-Szt Grothon a karácsonyi ünnepek másnapján a zala-szt-grothi ifjuság műkedvelői előadást rendezett a tüzoltó egyesület javára; ez alkalomból színre került »Az útszai gyöngy« népszínmű Opitz Ferenc, Fülöp Irén, Göcze Róza, Totola Róza, Hallek Erzsé, Forma Zsigmond, Hadik Imre, Horvát Ferenc, Benkő Lajos, Kovács Katica, Weltner Manó, Zsiday József, Weltner Katica, Tóth Gyula, Hallek Géza, Molnár Róza, Antal Dezső, Bognár Jenő, Kis József, Janicsár Matild, Göcze Gyula, Fiszer Mihály, Piriti Janka, Molnár Róza és Sebestyén Vilma közreműködésével, akik mind igen szépen oldották meg feladatukat, a mit a nagy számban összegyűjtött közönség élénk tapsokkal meg is jutalmazott. A tüzoltóság részére az ujjonnan beszerzendő feskendő javára is szép összeg jutott, a melyhez felülfizettek: Kublin János 2 frt, Berényi Jenő 1 frt, Horváth József 1 frt, Pék Lajos 1 frt, Blaha Sándor 1 frt, Futassi Lajos 40 kr., Piriti, Lang, Morgenstern J. 20—20 kr., Németh Lőrinc, N. N. 10—10 krt. — Fogadják úgy a közreműködők, valamint a felülfizetők a tüzoltó testület iránt tanúsított jóakarataukért őszinte köszönetük nyilvánítását. A parancsnoknokság nevébe: Koháry, főparancsnok.

Bíró választás. December 29-én volt Döbréte, Rám- és Dobronhegyen a bíróválasztás. Döbréten Boronyák Lászlót, Dobronhegyen pedig Olasz Mihályt választották med bíróknak.

A korcsolyabarátok öröme szép nap viradott fel karácson napján s a jégpályán azonnal élénk kedv kezdett uralkodni, aminek ideje is volt már két langyos úttól. A kedv azonban hamar lelohadt: négy napi korcsolyázás után megint lecs-pocs lett az idő. Ilyen szélsőséges ez a mi klímánk. De még két kemény hónapunk van hátra s abból a nagyobb rész legnagyobb valószínűséggel fagyos lesz. E legegészségesebb időöltésre tán felesleges is a figyelmet felhívni. A tanuló ifjuságot miniszteri rendelet is utalja a korcsolyázásra povelogizai szempontból s a korcsolya egyletek mintegy ezzel összefüggőleg feldíjat szabnak a gyerekek számára. Nálunk 2 frt. a gyermek díj, harmadik családtagnak 1 frt. A paedagogiai szempont pedig nem csupán arra vonatkozik, hogy általában csak korcsolyázzanak a gyermekek, de céloz arra is, hogy rendszeres pályán szem előtt legyenek s ne kalandozzanak veszélyes helyeken. — Az egyetbe való belépésre Ján Ferenc pénztárnoknál lehet jelenkezni legcélszerűbben.

A kalendárium. Régente ez volt az egyedüli könyvdarab, melyet kevésbé tudományszomjas őseink portájukon belül megtűrték. Ma, noha szépirodalmi könyvek is kez-

Antiklimax.

„En hozzám is benézett a Karácsony, tán csak azért, hogy bus orozát is lásson“ — s rajta egy pár reszkető könnyet.“

Pedig nem vagyok politikus.

De hát Istenem! csak a politikusnak szabad politizálni? Csak. A mai karácsoni politizálás csupa köny és bus orca. Hát búsulni és könyezni sem szabad már a mindenkinek? Nem. De hát kik a politikusok? Azok, akiket megválasztunk országos képviselőkné. Politizálnak azok helyettünk. Ugy van. Helyettünk, de nem értünk. Az mindegy. Akár helyettünk, akár értünk, — de a mai politika az, hogy ne politizáljunk!

Nó hát én nem is politizálok, mert igazán megvalva, féltem a börtömet. Ez a szabadságom meg van. S ki meri eltagadni ezt a szabadságot?!

Ugy ám! megmentem a börtömet. Elmegyek vissza, messze Görögországba, s ott látok a macedonok ellen: ha nem tetszik valakinek, megment engem Demoszthenes. Szegény ember! mennyit izzadott és szónokolt — hiába. Csak elmentek a görög katonák, megbirkóztak a világgal s az indiai elefántokkal — nem a magok, nem Görögország számára, — macedon Nagy Sándor dicsőségére.

Hanem csak átszáll a dicsőség a tengeren is, átszáll a testvérnépre, belenő a római virtusha. S itt meglehetősen dirigálja a dolgot a senatus populuspue Romanus és a két consul.

De mikor már Julius Caesar lesz, az egyik consul, ez olyan nagyfejű, hogy a historikusok így beszélnek arról az időről: Az egyik consul *Julius*, s a másik consul *Caesar*. Attól meg nem fordul föl a világ. De jön aztán neki egy atyjafia (bizonyosan innen eredt a nepotismus). Ez már nem sokat teketóriázott a consul szóval, egyenesen Augustus lett. Persze nem épen olyan könnyen, mert valami Brutus nevezetű lázadóval némi síhederek küzdöttek még ellene, köztük volt a lantos Horatius is; de megunták a dicsőséget. A költő is eldobta a fegyverét — amint ő maga mondja életfilozófiájának büszke megelégedésével — s futott, mintha szemét vették volna; meg sem állott a császár konyhájáig. Itt irta azokat a verseket, melyekből heted-hétországra szól a boldogság és a — bölcsesség. Nincs is annál szebb és bölcsőbb dolog, mint jóebéd után csak egy hölgyögnöni a forumon. Ok „aranykort“ éltek — magoknak.

Mi is aranykorban vagyunk. Szabadsága van a gondolatnak, a szólásnak és a cselekedetnek; szabad a lelkiismeret, csak ő tart bírót ítéletet. „Megenyhült a lég, vidul a határ“ s újra itt lehet a „jó golyamadár“. Még nem is figyelmeztetni senki, nem szabad talán, vagy tudja ő is s nem szükséges figyelmeztetni a golyát, hogy: „Ne lépj a tóba: vértől áradott; vigyázz, meg ne eszáljanak: család napsugár és siró patak; csak vissza, vissza, nincs itt kikelet, az élet fogva van, s megdermedett!“ Tompa Mihály nem politizált. En még kevésbé politizálok, ha csupán visszaemlékszem az ő madáralkáira, kik dalt hoznak a multból s megzengik a jövőt, de a jelent átugorják; daluk fájdalmas, merengő...

De hát ugyan mit sopánkodom én? Gregus tudós úgy elmélkedik a szabadságról, hogy sebah, még tán jobb, ha nincs sajtószabadság, így az író jobban ránczba szedi az eszét s hunczfutabb raffiniériával, ügyesebben, a sorok között is, tud beszélni. Ez az ur az egyetemi tanszékenült. De tanultunk is ám tőle sok szépet. Még az országkormányzók is eljárhattak volna hozzá leczkéré. Kitudja, hátha jártak is...

— Ezekkel a gondolatokkal lépett be hozzám a Karácson s nyomban előmbé lépett a nagyobb fiam is s azt kérde: mért búsul édes apám?

En inkább a szememmel, mint a számommal azt mondom neki: nem értesz te ahhoz barátom! Ékem van, miért busuljak. Lám én akkor búsulok, mikor mások örvendeznek, karácsonestéjén. Tavaly ilyenkor hatan voltunk itt a meleg szobában, most csak négyen vagyunk, kettő kün van a hidegben. Vajjon nem fáznak szegénykéek? Ki visel gondot rájuk? vajjon meglátogatják őket az angyalok? visznek nekik diót, magyarót? vagy tán ők lettek: angyalok? s el-ellátogatnak ide hozzánk ebben a nagy hidegben. Oh szegénykéek! tudom én, hogy nem szeretnek ott a hidegben, jobban szeretnének itt lenni velünk a meleg szobában. Azért sajnálom őket. Látod, mikor a tavasszal kivittük a két kis gyermeket a temetőbe, te is sirtál egy kicsit gyermek! anyád pedig ugy sirt, mint a záporosó; de az én szememben nem látatok egy könyecseppet sem. En akkor sírok, mikor ti nem is gondoljátok, mikor mások vigadnak.

Ezeket akartam neki hazudni. De neki ez is igen nagy igazság volna. Még egy fokkal lentebb szállok hát s azt felelem: Látod fiam, azért búsulok, hogy neked rossz a csizmad. Meg kellene talpaltatni, s nincs pénzem.

Ne búsuljon édes apám! — azt mondja — van itt az ovodában száz csizma is, meg kicsi cipő is, téli kabát is. Karácson néni mindenkinek ad ingyen, aki oda-megy; de milyen sokan mennek! jöjjön oda; van olyan nagy csizma is, édesapámnak való...

Jól van fiam, hát nem búsulok már.

— Na, látja!...

Baran Goló.

Foulard-selyem 65 krtól

3 frt 35 krg méterenként — japáni, chinai stb. legújabb mintázatok- és színekben, valamint fekete, fehér és színes **Henneberg selyem** 45 krtól 14 frt 65 krg méterenként — a legdivatosabb szövés, szín és mintázatban. **Privát-fogyasztóknak** póstabér- és vámmentesen, valamint házhöz szállítva — mintákat pedig póstafordultával küldenek. **Henneberg G. selyem gyárai** (cs. és k. udvari szállító) Zürichben. — Magyar levelezés. Svájca kétszeres levelbélyeg ragasztandó. —

denek tért foglalni, mégis, kivált a vidéken, ez örvend a legnagyobb elterjedtségnek. Az idén még épen kalendáriumos világot érünk. Nem elég, hogy a könyvkereskedő bolt tele van vele, még a piacon is egész halommal árulják a cifrabeszélt naptárakat. Az emberek igyekeznek ennél hamarabb beszerezni. Hej pedig mennyivel jobb az én előrelátásom. En csak január vége felé szerzem be e szükségletet, a midőn minden naptár egy-két piczulával már olcsóbb. No, de hiába! Az emberiség esel kíváncsi. A gyermek már előre nézegeti, hogy megúda, mikor lesz a nagybácsi névnapja, mert akkor versmondásért fényes hatost kap. A diák vizsgáló szemekkel gusztálja, micsoda napra esnek az ünnepek; az adós tartozásának lejártát jegyzi fel s mindennap megnézi, hány nap mulva hallja hitelezőjének rémes mondását: „Fuss, vagy fizess!“; végül a gazda kíváncsi az időjárásra. A kíváncsiság utóbbi válfajában szenvedett az a paraszt asszony is, a kivei az alábbi eset történt. Naptárt kért, amelyikben sok vice van. A kiszolgáló ad neki s ő távozik. Csakhamar jön vissza: „Ú neki e nem köll, aggyanak ollant, a kibe az időjárás is benne van. Az árus ad neki másikat, a melyikben az örökké százéves jóvendőmondó halálfejjel s egyéb akumbakkummal (a parasztnak szerint szent írással) körülveve szedi rythmusba a jövő titkait. Az asszony távozik. Kis vártatva visszajön, hogy: esse jó, neki ollan kalendár köll, a melliknek szélén megvan, hogy mindennap millen az idő mikor van uaptóttó, vagy hódfotta“. Most már olyant ad az ember, mire az asszony a járkálók nevetése mellett boldogan távozik, mert már megtalálta a neki való naptárt.

A nagykanizsai keresztény jótékony nőegylet f. hó 5-én a „Polgári Egylet“ összes termékei en saját alapja javára jótékony célú zártkörű jelnevezést rendelt. — Az egyesület karácsonyra 16 iskolás gyermeket teljesen felruházott, ezen kívül 13 leány kapott ruha kelmét, cipőt és harisnyát.

Bevitel. Jalom. A sertésvész miatt a sertéseknek Ausztriába való bevitelére a cs. kir. osztrákbéliegyminiszter rendelete folytán vármegyénk területéről további intézkedésig tilos.

Még a tyúk is kikaparja. Ezelőtt 2 évvel történt, hogy Horváth Lajos csonkahegyháti körjegyző kárára ismeretlen tolvajok egy juhott ellopott, magokkal vivén a kocsis ruháját is. Azután úgy eltűntek, hogy napjainkig mindenki azt hitte, hogy a tetteseket nem sikerül kinyomozni. A dolog feledésbe ment; de a közmondás szerint az igazságot „még a tyúk is kikaparja“. A mult őszi egyik napján ugyancsak említett körjegyző és még néhány csonkahegyháti gazda gabonával elvezett földjét ismeretlen gonosztevők konkolyal behintették. Hosszú keresés után ügyes csendőreink a tetteseket kinyomozták. Kustán János és Kustán Sándor csonkahegyháti legények személyében, akik — mikor kérdőre vonattak, — egész elutasítón azt felelelték, hogy: ha ez is valami, hát akkor a birka lopás micsoda? Tessék azokat is megbüntettetni... „és megneveztek az egyik bűnrészt, Paizs Mihályt. Így jöttek nyomára, hogy a juh- és ruhatolvajok Paizs Gábor csekle és Németh György totola, híres-neves munkakerülő suhancok, kiket sikerült már elfogni. Ejjel követték el a lopást, mikor is a leső Paizs Mihályt — a rábizott örökös teendő pontos és híu teljesítéséért — gazdagon megjutalmazták a zsákmányból egy — viseltes nadrág szíjjal. A juhott állítottag valamelyik kocsmárosnak adták el. Az egy további elintézéséről a törvény betűje gondoskodik.

A Dreyfussügyben oly szomorú szerepet játszó Walsin Esterházy volt francia őrnagy nevét sok lap előszeretettel egyszerűen csak Esterházyknak mondja, a mi sok olvasóban azt a téves hitet támaszthatná, hogy ez a kétes híri ember a magyar Esterházyakkal valamely rokoni összeköttetésben áll; pedig sem a herceg, sem a gróf Esterházy család nem vallja őt magáénak. A család hercegi ága, melynek majorescoja csak a mult hóban nősült, Magyarország legnagyobb földbirtokosa; a grófi család részint a dunántúli megyékben nagy kiterjedésű birtokok tulajdonosa, részint erdélyi magnások; — ezek egyike, Gróf Esterházy Géza, a nevével országszerte ismert cognagyárat alapította meg évekkel ezelőtt. De valamennyi tagja e nagyhirű magyar magnás családnak erkölcsi tekintetben minden kétségen elül álló, feltétlenül genteleman, a kikkel egy lélegzetre Valsin kalandor nevét még kiejteni sem lehet anélkül, hogy meg ne bántaná az ember, az Esterházy nevével jogosan viselő és arra büszke családót, mely Magyarországnak több nagy férfit szolgáltatott már.

Forgó Ujság. A Kossuth Lajos utcán pár nap óta nagy népszerűsület van, mely neha oly mérveket ölt, hogy a külföldön is élénk forgalmat akadályozza a szabad közlekedést. Az emberek az „Ujságírói sorsjáték kezelősejnek“ egy kirakatát bámulják, mely valóban meg is érdemli a figyelmet. Egy feltűnő izléssel kiállított hat oldalú oszlopon tizenkét budapesti napilap címe alatt olvashatók az illető lapokhoz érkezett legújabb távirati tudósítások, melyek óránkint változnak. Az oszlopot egy leleményes gépezet folytonos forgó mozgásban tartja úgy, hogy az oszlop valószínűleg forgó ujság része a kirakat nézői az alkalmat felhasználják arra, hogy azonnal ott helyben ujságírói sorsjegyet vásároljanak, minthogy az első húzás már január 4-én megtartatik. Egy 50 kros sorsjeggyel, mely mind a hat húzásra érvényes, egy 100.000 koronás főnyereményt és öt 20.000 koronás nyereményt is lehet csinálni.

Holdfogyatkozás volt e héten december hó 27-én kedden éjjel é. e. 10—é. u. 1/23 óráig. 10 órakor még teljes pompájában világolt a hold, de néhány perc mulva kezdett elmaradozni a keleti karimájában, s éjjel után 1 órakor látszott ugyan teljes kerekességében, de egy sziporka fényt sem adott (mert ő sem kapott), nyugati nagyobb része vöröses színben szegyenkedett — talán az apró csillagok erős ragyogása miatt, vagy hogy fázott ő is a ropogós hidegben. 2 órakor kezdte visszanyerni rendszeres arculatját.

Becsületos tolvaj. Mert ilyen is van. Arról van szó ugyanis, hogy egy tolvaj karácson másodnapján a

kaszinó előszobájából a téli kabátokat — nem lopta el, pedig megtehetette volna; csak a zsebeket kutatta s holmi kesztyűket szedett ki belőlök

Állategészségügyi kimutatás vármegyénk területén 1898. évi december hó 25-én: *Sertésvész*: Arkosháza 1 udv., Barabás 14 udv., Boeska 1 udv., Döbréte 16 udv., Füzvölgy 1 udv., Haláp 1 udv., Keszthely 1 udv., Kis-Komárom 4 udvar, Letenye 3 udv., Murakeresztur-Kollátszeg 1 udv., Nagy-Páli 1 udv., Pókafa 1 udv., P.-Szent-László 15 udv., Sajtör 30 udv., Szőcz 1 udv., Tófej 1 udv., Vonyarcz-Vashegy 1 udv., Zala-Egerszeg 21 udv., Zsitkócz 1 udv., összesen 19 község.

Piaczi gabona árak Zala-Egerszegen dec. 30-án a hivatalos feljegyzés alapján métermázsánként: buza 9 frt 60 krtól 9 frt 70 krig; rozs 7 frt 50 krtól 7 frt 60 krig; árpa 5 frttől 5 frt 80 krig; zab 6 frttől 6 frt 20 krig; kukorica 6 frtig; krumpli 2 frt 50 krig.

Téli vasuti menetrend. Zala-Egerszegről indul: a) *Bobára* 9 ó 29 p. reggel, 4 ó 49 p. délután; b) *Csáktornyára* 4 ó 54 p. reggel, 5 ó 54 p. délután. Zala-Egerszegről érkeznek: a) *Bobáról* 8 ó 39 p. reggel, 5 ó 44 p. délután. *Helyi közlekedés Zala-Egerszeg és Szent-István között:* Zala-Egerszegről indul: *Szent-Istvánra* 6 ó 42 p. reggel, 11 ó 42 p. délelőtt, 2 ó 39 p. délután, 5 ó 03. délután. Zala-Egerszegről érkeznek *Szent-Istvánról*: 8 ó 05 p. reggel, 1 ó 57 p. délután, 4 ó 01 p. délután, 6 ó 53 p. este. *Szent-Istvánról* indul: a) *Nagy-Kanizsa felé* 5 ó 54 p. reggel (vegyes vonat), 12 ó 25 p. délután, 6 ó 10 p. este (gyorsvonat), 9 ó 38 p. este, 2 ó 19 p. éjjel; b) *Szombathely felé* 7 ó 22 p. reggel, 1 ó 16 p. délután (gyorsvonat), 3 ó 15 p. délután, 2 ó 15 p. éjjel. *Nagy-Kanizsáról* a vegyes vonatot *Szent-Istvánra* érkeznek 7 ó 22 p. este.

Az ország dolga.

1898-ról 1899-re érdekes történetet vitt át a magyar politika. Az Ausztriával lejáró és megkötendő közzegazdasági kiegyezés nem jöhetett létre, sem költségvetés nincs megállapítva 1899-re; minthogy az ellenzék ellenszögült (obstrukció) a kormánynak és pártjának, részint azért, mert elérkezettnek látta az időt az önállóságra, gazdaságilag az Ausztriától való különválásra, — részint mert erős ellenszöve van a kormány iránt, hangsúlyozva, hogy az utóbbi követelések nem voltak tiszták. Ezért ebben az obstrukcioban felhatalmazást (indemnity) sem kapott a kormány önálló intézkedésre a döntésig. E szorongó állapotban az új év közeledtével *Tisza* Kálmán javaslatot készített, hogy a miniszterelnöknek adjon felhatalmazást a kormányt a képviselőházon kívül is. Ezt sokan alkotmányellenesnek látták, sokan a kormánytárban is s kiléptek. (Emmer K., gr. Csáky, Hieronymi, gr. Andrassy, stb.) *Josipovich* horvát miniszter ott hagyta e miatt a székét, kinek helyébe *Cseh* Ervin főispánt nevezték ki; *Szilágyi* Dezső lemondott a ház elnökségről, lemondott a két elnök is. A kormány part előbb *Tisza* Istvánt, majd *Percczel* béliegyminisztert jelölté házelnöknek. Választásra még nem került a sor. Az ellenzék ezt is obstrukcióval fogadja. Addig a legidősebb képviselő, *Madarász* József ül az időközi elnökségi székben. Közben *Bánffy* miniszterelnöknek és *Horváthy* nemzeti párti elnöknek súlyos személyes összeütközése is volt, de csak a segédek és a segédek segédjeik pártajoztak. A napokban betöltötték a Király őfelsége személye körüli miniszterséget is gr. *Szechenyi* Manóval, mely állás régóta betöltetlen vala. E hosszú húza-vonában megindult az ország véleménye is, népgyűléseket és pártgyűléseket tartanak s hol a kormányt, hol az ellenzéknek küldik bizalmukat. Beszélnek, hogy egy országos ellenzéki mozgalom élére a Rabonbánk hatalmas sarja, *Ujron* Gábor fog állani, ki mióta kiesett a képviselők közül, mintegy nyájtól elverten, politikával nem foglalkozva duzzogó oroslánként ül a székely hegyek között. Az újév első napja itt van. Az indemnityt pótlendő *Tisza* lex sem sikerült. Ezt contra legemnek mondják. De mint-hogy ez sincs: *most ex-lex van*. Melyik jobb: a törvény ellenes, vagy törvény nélküli? Ez utóbbit mátol kezdve kezdjük megismerni. Talán csak nem tart sokáig!

IRODALOM

A párisi világiállítástrá, mint értesülünk, hazánkban két francia nyelvű diszmní készül, melyek egyike a Magyar Nemzet Történetét, a másik a Magyar Irodalom Történetét fogja a francia közönségnek fényes díszben bemutatni. A ki tudja, hogy a külföldön még mindig milyen ferde világlátásban látják a mi multunkat és jelenüket, az méltányolni fogja e vállalkozásnak súlyát és jelentőségét, melynek célja, hogy eloszlatni segítse azt a balhítt, mely szerint a magyar kultúra fejletlen valami, minthogy gyökerei nem terjednek a messi multakba. Im ez a hivatása az Athenaeum ezen legújabb nagyszabású vállalatának, mely *Wlassics* Gyula kulturminiszter anyagi és erkölcsi támogatásával valósul meg. E két munka valóban missiót fog teljesíteni, amennyiben nemcsak belső értékükkel szereznek majd a magyar ügynek barátokat, hanem külső kiállításukkal is, melyre az új palotájába költözöködött, fényesen berendezett múzeumot kiváló gondot fog fordítani, úgy, hogy nyomás, díszítés, illusztráció, egy szóval minden, a mi a könyvnek külső szépségét teszi, a magyar izlésnek, a magyar technikának szerez majd dicsőséget.

A Patyolat ötödik évének 12. száma megjelent. Ez az egyetlen magyar ujság, mely kizárólagosan a fehérnemű-divattal foglalkozik. Teszi pedig ezt olyan részletességgel és alaposággal, hogy az olvasója nincs ráutalva a készen vett és drága fehérneműre, hanem minden darabját otthon maga megcsinálhatja a mir len számhoz mellékelt, magyarázatokkal ellátott két oldalas szabásmintáiv segítségével A Patyolat minden elsején megjelenő ujság, melynek egész évi előfizetési ára a postán való küldéssel 2 frt 20 kr. Megrendelhető a kiadóhivatalban Budapest, Rókk Szilárd-utca 4 sz.

Máriaczei gyomorcsépek

Uyveint kell a végjegyre!

nagyszerűen hatnak gyomorhajóknál, nélkülözhetetlen és általános ismeretes h-zi- és népszerű étvágytalanság, gyomorbetegség, bűzös lehelet, fel-fajtság, savanyú felbűfűgés, hasmenés, gyomorgégés, felesleges nyálkaki-választás, sárgaság, undor és hányás, gyomorgégés és székrekedés ellen. Hatékony gyógyszer fejfájás ellen, amennyiben ez a gyomortól származott, gyomortúlterhelésnél, étel- és italokkal, giliszták, májbajok ellen.

Említett bajoknál a Máriaczei gyomorcsépek évek óta kitűnőnek bizonyultak, amit száz meg száz bizonyítvány tanúsít. Egy kis üveg ára használati utasítással 40 kr., nagy üveg ára 70 kr.

Központi szétküldés
 Gyógyszertára Bécsben a Magyar Királyhoz I. Fleischmarkt 7.
 Kapható minden gyógyszerertárban.
 Fő-raktár: **Török József** Budapest, VI. Király-u. 12.

Kérje

Continental
 a *G. J. J. Co. Company*
 olághírű spanyol és portugál borait

Sherry
 Portbor
 Malaga
 Madeira
 Terragona stb.

Kaphatók az összes finomabb fűszer és csemege kereskedésben, valamint poharaként az előkelőbb szállodák, kávéházak és vendéglőkben.

Saját fiók: Budapest
 csakis: *IV. Kossuth-Lajos és Ujvilág utca sarkán, a Gentry-Casinnal szemben*

Richter-téle Horgony-Pain-Expeller Liniment Capsici comp.

Ezen hírneves házi szer ellentállt az idő megpróbálásának, mert már több mint 30 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bedörzsléseként alkalmaztatik közvényenél, csúznál, tag-szagattásnál és meghűléseknél és az orvosok által bedörzslésekre is mindig gyakrabban rendeltetik. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű házi szer, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszerertárban készletben van; főraktár: **Török József** gyógyszerésznél Budapesten. Bevásárlás alkalmával igen óvatosak legyünk, mert több kisebbbértékű utánzat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony” védjegy és Richter cégjegyzése nélkül mint sem valódit utasítsa vissza.

RICHTER F. AD. és Társa, cs. és kir. udvari szállítók, RUDOLSTADT.

HIRDETMÉNY.

A zalaegerszegi szövetségi önszegélyző egyesület igazgatósága részéről közzétetetik, hogy az egyesületi alapszabályok 5-ik §-a értelmében három évi időtartamra megalakulandó

huszonnegyedik üzletcsoport

az 1899-ik évi január hó első hétfőjén működését megkezdendi.

Az aláírási ivateket ezen üzletcsoportra már megnyitottuk s a belépni kívánók intézetünk irodai helyiségében hétfőnként a nap bármely szakában aláírhatják.

Midőn a nagyérdemű közönség becses figyelmét ezen intézet közhasznú és támogatásra méltó voltára, mit 23 évi sikeres működése legfényesebben igazol, tisztelettel felhívni bátor-kodunk, egyszersmind van szerencsénk a t. e. közönséget arról is értesíteni, hogy a folyó 1898-ik év végén lejáró huszonnegyedik üzletcsoport betétei 1899-ik évi január hó 4-én d. e. 9-11-ig és d. u. 2-5-ig az egyesület irodai helyiségében kifizettetnek.

Kelt Zala-Egerszeg, 1898. évi december hó 1-én.

Az igazgatóság.

A ház lebontás miatt

nagy raktáromat, kisebbiteni óhajtván, összes áruimat ugymint:

Mosó-, gyapju- és selyem divatszöveteket,
 Vászón- és felhőrneműeket,
 Szőnyeg, függöny, butorszöveteket stb.

rendkívül mélyen leszállított áron adom el.

Kiváló tisztelettel
Schütz Sándor.
 Zala-Egerszeg.

HOFF maláta-készítményei gyengék és betegeknek.

<p>Hoff János maláta egészségi itala.</p> <p>Általános elgyengülésnél, az alhasi szervek rendellenes működésénél, mell és gyomor bántalmaknál, nemkülönbén a lábadozóknál legjobban bevált és legjobb ízű erősítő szere.</p> <p>Egy palack ára 75 kr. — Öt palack bérmentve 3.75 kr.</p> <p>Tíz éve, vagy már régibb idő óta használom az Ön maláta egészségi sörét és egyéb maláta készítményeit. Ezek az egyedüli szerek, melyek feleségemnek visszaadták az egészséget.</p> <p>Böger, Bécs, Hofmühlgasse.</p>	<p>Hoff János sűrített maláta kivonata.</p> <p>Tüdőbajoknál, gégehurtnál, ugymint idült köhögésnél; főleg a gyermekek légzési szerveinek megbetegedésénél a legjobb sikerrel alkalmaztatik. Ize nagyon kellemes.</p> <p>Egy üveg ára 1 frt. — Öt üveg bérmentve 5 frt.</p> <p>Maláta kivonat készítményei valóban jó és hatásos szerek. Küldjön tehát ismét 5 üveg maláta kivonatot, 1 font maláta csokoládét és 2/2 zacskó maláta kivonat mell cukorkát.</p> <p>Fischer G. őrnagy, N.-Várad.</p>	<p>Hoff János maláta egészségi csokoládéja.</p> <p>Gyengeség, vérszegénység, idegesség, almatlanság, étvágytalanság, kettőnően bevált. Rendkívül jó ízű és tápláló. Gyenge gyermekek igen jó eredménnyel használják.</p> <p>Egy csomag ára 1 frt.</p> <p>Maláta csokoládéja a legkifűnőbb, a mit ismerék. Ezen kellemes italt idült gyomor — illetve emésztési zavaroknál, sápkór, és általános gyengeség, mindenkor jó eredménnyel alkalmazom.</p> <p>Dr. Nicolai orvos, Triebel.</p>	<p>Hoff János maláta-kivonat mell cukorkái.</p> <p>Köhögésnél, rekedtségnél, elnyálkásodásnál, főleg tüdőhurtnál utó lérhellen hatású. A valódi maláta mell-cukorkákat emésztési zavar nélkül tetszés szerinti mennyiségben lehet használni.</p> <p>Egy doboz ára 10 kr., egy zacskó 30 kr.</p> <p>Csodálatos volt maláta kivonat mell cukorkáinak hatása makacs köhögésem ellen.</p> <p>Zeditz-Neukirch lovag, Waldenburg.</p> <p>Cukorkái feleségem köhögésén és astmatikus bántalmain kitűnően segítenek.</p> <p>Busch plébános, Weischütz.</p>
--	---	--	--

Raktár ZALA-EGERSZEGEN: Kaszter Sándor, özv. Unger Domonkosné gyógyszerertáraiban; Gyarmati Vilmos, Weisz Jónás unokaöcse, Ján Ferenc csemege és fűszerkereskedéseiben.

Magyarországi kizárólagos főraktár:
Török József gyógyszerertára Budapest, Király-utca 12.

Közlemények árjegyzékkel ingyen és bérmentve.